

Släktnamn. Då och nu.

André Citroën

© Library of Congress
www.loc.gov

Vad har André Citroën, Armand Peugeot och Louis Renault gemensamt?

Svaret är att de är skaparna av mycket livskraftiga varumärken och firmor som utgick från ägarnas efternamn. Genom den nya varumärkeslagen har skyddet för efternamn ändrats betydligt. **Vilken betydelse har skyddet för släktnamn/efternamn inom immaterialrätten i Sverige, förr och idag?**

Här följer en genomgång av de nya reglerna kopplat till den praxis som har vuxit fram tidigare och hur den kan påverkas.

Av Jan Ottosson

Den 1 juli 2011 har en ny lagstiftning om varumärken respektive firma trätt i kraft, som kraftigt har förändrat skyddet för personnamnen i immaterialrätten. Många av de principer som har tillämpats i bedömningar av efternamn kontra varumärken/firmor kommer dock att ha betydelse även vid tillämpningen av de ändrade reglerna.

I Sverige har en persons personliga för- eller efternamn sedan länge använts för att beteckna en näringsverksamhet eller för att utpeka vem som är upphovsman eller tillverkare av en viss vara. Vid varje tillfälle då programmet Antikrundan¹ sänds i svensk television framkommer tydligt hur avgörande det kan vara vilka ursprungsangivelser som finns inskrivna eller tryckta på en vara, och särskilt avgörande blir det vid värderingen av föremålet. På flertalet föremål av konstnärligt ursprung står årtal samt upphovsmannens namn eller signatur.

Lite historia

I 1887 års firmalag² angavs att: *”Hvar, som vill idka handel eller annan näring, vare pliktig i handelsregistret anmäla det namn, hvarunder han ämnar bedriva sin rörelse och som han vid der- vid förekommande underskrifter ämnar teckna. Sådant namn kallades firma”.*

Namnet används således sedan länge för att utpeka en viss näringsidkare. I för-

arbeten till 1884 års varumärkeslag hade framförts att gällande praxis var att en näringsidkare hade ett visst skydd för sitt namn även utan att detta hade registrerats som varumärke eller firma. I lagen infördes därför ett administrativt hinder för att registrera varumärken där annans namn hade intagits obehörigt. Även i 1887 års firmalag infördes ett liknande förbud.

Eftersom firmor och varumärken ofta utgick från någons personnamn, var behovet av en reglering av byten av efternamn akut i slutet av 1800-talet. Den första släktnamnsförordningen släpade dock efter och kom först 1901. Lagstiftningarna från 1880-talet förändrades delvis under första halvan av 1900-talet, men det var först i och med att en ny varumärkeslag 1960 och en ny firmalag 1974 antogs som skyddet för släktnamn i samband med känneteckensrätt blev kraftigt omarbetat.

Internationella regler

Sverige är visserligen inte bundet av några internationella åtaganden där det uttryckligen regleras vilken ställning rätten till släktnamn ska ha i immaterialrätten.³ Men det finns några regler som har betydelse för i vilken utsträckning sådana rättigheter kan skyddas, t ex genom Pariskonventionen.⁴

Genom Sveriges anslutning till EU implementerades vissa regler från Varumär-

kesdirektivet⁵ där det bl a anges att även personnamn kan utgöra varumärken. Detta var en nyhet inom svensk varumärkesrätt eftersom namn tidigare i princip inte registrerats som varumärken. Namn ansågs tillräckligt skyddade som sk naturliga varukännetecken, vilket medförde att bärare av det aktuella namnet hade rätt att använda det i näringsverksamhet utan att först behöva registrera det som näringskännetecken.

Det kan också noteras att enligt EU-rätten omfattar begreppet ” eget namn ” såväl fysiska som juridiska personers namn.⁶

Eftersom det finns ca 477 000 efternamn i Sverige kan det ofta ske en kollision med ett efternamn vid registreringar av firma och varumärken.

I den nya lagstiftningen om varumärken respektive firma förändrades skyddet för personnamnen. Skyddet har anpassats så att det precis som i namnlagen inte räcker med att ett varumärke eller en firma är förväxlingsbart med ett egenartat efternamn. För att namnet skall skyddas krävs att användningen av varumärket eller firman är till nackdel för bäraren av efternamnet.

Efternamn som näringskännetecken

Av Varumärkeslagen från 1960 (ÄVML) framgick att var och en fick i närings-

verksamhet använda sitt släktnamn, sin adress eller sin firma som kännetecken för sina varor, under förutsättning att det var i överensstämmelse med god affärssed. Näringsidkare hade också skydd enligt lagen mot att deras släktnamn, adress eller firma av andra obehörigen användes som varukännetecken (3 §).

Ensamrätten var begränsad på så sätt att den inte gav innehavaren rätt att förbjuda någon annan att använda dennes egna släktnamn, firma och adress, eller uppgifter som beskrev en vara eller en tjänst. Vid kollision mellan naturliga varubeteckningar hade den företrädare som först tog beteckningen i bruk som varukännetecken.⁷

I nuvarande Varumärkeslag (VML) uttrycks regeln genom att den som använder sitt namn som varukännetecken har ensamrätt till kännetecknet som varukännetecken, om namnet har särskiljningsförmåga för de varor eller tjänster som det används för. I de fall namnet används endast inom en del av landet gäller ensamrätten endast inom det området.⁸

När namnbäraren slutar i företaget

I vissa fall kan näringsidkare förlora rätten att använda sitt eget namn som varukännetecken. Det kan bli fallet om näringsidkare har inarbetat namnet på en viss rörelse så starkt att det utåt framstår i första hand som ett varukännetecken. Skulle namnets bärare nu utträda ur företaget medan namnet även i fortsättningen användes av företaget, är bäraren förhindrad att använda namnet som kännetecken om han öppnar ny verksamhet i konkurrens med den tidigare rörelsen.⁹

Praxis vid varumärkesregistreringar

I den administrativa praxis som vuxit fram genom avgöranden av Patent- och registreringsverket (PRV) och Patentbesvärslagen (PBR) har de principer som beskrivs använts under lång tid för att avgöra om ett sökt märke anses innehålla eller bestå av något som är ägnat att uppfattas som annans släktnamn.

Avsikten med de varumärkesrättsliga bedömningarna av varumärken innehållande namn är att anpassa skyddet för efternamn till det skydd som finns i namnlagen. Skyddet för ett namn enligt varumärkeslagen ska inte sträcka sig längre än skyddet enligt namnlagen. Snarlika lagstiftningar och principer har också tillämpats i övriga nordiska länder.

Namnets särskiljningsförmåga och egenart

Bedömningen av huruvida namnet har särskiljningsförmåga har kommit att bli mindre avgörande, istället har en bedömning främst gjorts om ett ord kunde vara ägnat att uppfattas som annans släktnamn.

PBR har även uttalat sig om betydelsen av att ett efternamn kan anses vara egenartat eller inte.¹⁰ Av domarna om varumärkena ZLOTY ORZECH och HUMMEL följde att det inom ramen för ÄVML inte fanns utrymme för en begränsning av släktnamnshindret till att endast avse egenartade efternamn. Men genom införandet av den nya varumärkeslagen har bedömningen av ett efternamns egenart fått en avgörande roll.¹¹

I VML anges numera att ett varumärke inte får registreras om det innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som:

- någon annans egenartade efternamn
- allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn
- om användningen av märket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet inte uppenbarligen syftar på någon sedan länge avliden.¹²

Begreppet egenartat efternamn i VML ska uppfattas på samma sätt som det beskrivs i Namnlagen¹³, dvs det anses som egenartat om det är ägnat att utmärka tillhörigheten till en viss släkt.

Gamla varumärkeslagen

14 § Ett varumärke får inte registreras:

...

4) om märket innehåller eller består av något, som är ägnat att uppfattas som annans firma eller som annans släktnamn, konstnärsnamn eller likartat namn eller annans porträtt, där namnet eller porträttet uppenbarligen inte åsyftar någon sedan länge avliden;

Nya varumärkeslagen

10 § Ett varumärke får inte registreras om det innehåller eller består av

...

2. något som är ägnat att uppfattas som någon annans egenartade efternamn, allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn, om användningen av märket skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

Egenartat enligt namnlagen

Då detta begrepp infördes genom den tidigare namnlagen från 1963 återfinns huvuddelen av motiven för vilka namn ska uppfattas som egenartade i förar-

betena från åren 1960-63. Utgångspunkten skulle vara den enskildes intresse av ett privaträttsligt skydd för släktnamnet, som ett skyddat individualiseringsmedel. Den enskildes skyddsintresse antogs öka i ju högre grad namnet var ägnat att utmärka tillhörigheten till viss släkt. Intresset var störst när namnet bars av endast en släkt, men det antogs även föreligga i fall då namnet gav association till ett begränsat antal släkter och därigenom väckte föreställningen om en viss släkttillhörighet.

Namnfrekvensen spelar en stor roll, men även andra faktorer har betydelse, exempelvis den ordbildningstyp som namnet tillhör.

Man kunde utgå ifrån att den som förvärvat ett egenartat efternamn ensam skulle ha rätt till namnet. Det privaträttsliga skyddet för egenartat efternamn gäller även efternamn som anses lätt förväxlingsbara med efternamnet ifråga.¹⁴

I PRV:s interna handläggningsrutiner¹⁵ anges att för att ett i Sverige befintligt efternamn ska utgöra hinder mot en varumärkesregistrering krävs att namnet är egenartat. Enligt namnlagen är ett efternamn egenartat om det är ägnat att utmärka tillhörigheten till en viss släkt. Exakt vad som krävs för att ett namn ska uppfylla det kriteriet är ännu inte utmejslat i praxis.

Med en sådan koppling till egenartade namn framgår att det i princip saknar betydelse vilka varor eller tjänster som märket avser. Detta tydliggör också att undantag även i fortsättningen alltid kan göras i fråga om bl a namn med s k dubbelbetydelse.¹⁶

Egenartat i praxis

Av PBR:s avgöranden framgår att de ansett att ett efternamn med ca 20 bärare i Sverige är att betrakta som egenartat medan ett efternamn med 71 bärare inte är det.

Högsta domstolen har i ett mål om intrång i namnrätten enligt namnlagen gjort bedömningen att ett efternamn tillhörande en släkt med 35 medlemmar är egenartat vid beaktande av att endast en släkt bär namnet. Domstolen kom dock fram till att namnet, ELL, på grund av sin enkla ordbildningstyp, ändå inte var egenartat.¹⁷

Om ett namn är egenartat eller inte kan således inte avgöras enbart utifrån antalet bärare. Ett efternamn med ett stort antal bärare kan också vara egenartat. I de fall namnet ger association till endast ett begränsat antal släkter och därigenom varje gång det förekommer väcker föreställningen om en viss släkttillhörighet är

namnet att bedöma som egenartat.

Ett exempel på ett sådant namn skulle kunna vara Wallenberg. Namnet bärs av 444 personer i Sverige (sökning i folkbokföringsregistret 2011-11-28). Det går inte att på ett enkelt sätt avgöra om de personerna hör till en eller flera släkter. Däremot kan namnet Wallenberg, när det används, ge association till endast en släkt och därmed vara egenartat.

Har efternamnet färre än 70 bärare eller man direkt associerar namnet till en släkt, trots att namnet bärs av fler än 70 personer, går PRV vidare i sin handläggning med en noggrannare bedömning av efternamnet. Är efternamnet så pass enkelt till sin karaktär, att det anger en bokstav såsom Ell, Emm, Te, är det således inte att anse som egenartat.

Till nackdel för bäraren av namnet

Skyddet enligt VML har således anpassats till 20 § andra stycket namnlagen. Det krävs att användningen av varumärket är till nackdel för bäraren av rätten till namnet.

I PRV:s interna handläggningsrutiner anges att i de fall som efternamnet anses egenartat görs en bedömning av om användningen av namnet i varumärket är till nackdel för bäraren. Det krävs normalt att namnbäraren invänder och anger på vilket sätt användningen skulle vara till nackdel, då det skydd som tillerkänns det egenartade efternamnet är knutet till användningen av namnet i varumärket. PRV:s prövning är därmed begränsad.

Ex officio anser PRV att bedömningen att användningen är till nackdel kan göras i några situationer.

Om det i märket eller i varuförteckningen förekommer något som strider mot lag, goda seder eller allmän ordning (jämför bedömningen enligt 2 kap 7 § punkt 1 VML).

Vidare tar PRV hänsyn till om märket eller varuförteckningen kan vara stötande för efternamnsbäraren genom att anspela på t ex sex, vapen, politik eller religion.

En bedömning görs även om bäraren av det egenartade efternamnet är känd i förhållande till vissa varor och tjänster.

Är bäraren av det egenartade efternamnet känd på sådant sätt, men inte omfattas av allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn, kan användningen av ett märke innehållande namnet för just sådana varor/tjänster vara till nackdel för namnbäraren.

Sedan VML infördes 2011 är ett flertal varumärkesansökningar under handläggning, som omfattar bland annat efter-

namn. Under hösten 2011 har inte någon av dessa ansökningar blivit avslagna på den grunden att samtliga rekvisit för efternamnshindret skulle vara uppfyllda.

Känd dubbelbetydelse

Ett märke som innehåller eller består av något som är ett i Sverige befintligt släktnamn kan i vissa fall registreras även om sökanden inte kan visa behörighet till namnet. Så är fallet om ordet i omsättningskretsen har en känd betydelse, exempelvis Gran eller Sten. Så är också fallet om det är flera, eller lika många, personer i Sverige som bär det sökta ordet som förnamn än som släktnamn.

Eftersom ett märke alltid skall bedömas i sin helhet kan bedömningen av ett ords släktnamnskaraktär variera från ärende till ärende. Exempelvis är ordet Gran ägnat att uppfattas som släktnamnet Gran om det sökta märket är ADVOKAT GRAN, medan det inte är ägnat att uppfattas som släktnamnet om det sökta märket består av en bild av en gran jämte ordet GRAN.

Enligt praxis har följande grupper av ord ansetts inte vara ägnade att uppfattas som släktnamn fastän de bärs som sådana:

1. Vanliga ord i svenskan, i de övriga nordiska språken och i de stora världsspråken;
2. Ord som i första hand är förnamn;
3. Namn på mytologiska gudar och gudinnor och liknande namn;
4. Ord som främst uppfattas som geografiska namn;
5. Namn som blivit inarbetade som kännetecken; och
6. Namn som till sin bildning avviker i så hög grad från släktnamn att de inte uppfattas som sådana.¹⁸

I PBR:s dom om ZLOTY ORZECH¹⁹ var frågan om märkesordet ORZECH, såsom det förekom i märket, var ägnat att uppfattas som släktnamnet Orzech. Märkesordet ORZECH hade, enligt vad klagandebolaget upplyst, betydelsen ”nöt” på polska. Kännetecken om ordets betydelse torde dock, som bolaget anförde, vara begränsad i den svenska omsättningskretsen och medförde inte att dess karaktär av släktnamn trädde i bakgrunden.

I PBR:s avgörande om varumärkesansökan för STONES SPORT²⁰, avskog PRV ansökan på grunden att märket innehöll ordet STONES, som dels var ett i riket förekommande släktnamn, dels var genitivformen av det i riket förekommande släktnamnet STONE. Enligt PRV:s uppfattning var ordet STONES i kombination med ordet SPORT

i första hand ägnat att uppfattas som släktnamn. Det faktum att ordet STONES betydde ”stenar” på engelska förtoget inte släktnamnskaraktären hos det sökta märket. Någon behörighet till namnet hade inte visats och PBR ändrade inte beslutet.

Ett annat exempel på bedömning av dubbelbetydelse gjordes i varumärkesansökan för MR. CORN (i figur)²¹ PRV avskog ansökan pga. att det sökta märket innehöll lydelsen MR. CORN. Enligt PRV utgjorde bokstavskombinationen MR en förkortning för Mister, som används som tilltal tillsammans med släktnamn (Corn, 11 efternamnsbärare). PBR ändrade beslutet och anförde att efternamnet Corn hade en sekundärbetydelse och kunde översättas till majs eller säd. Med dessa betydelser hos ordet corn fick märkesorden MR CORN i förbindelse med djurfoder (foodstuffs for animals) närmast anses ägnat att uppfattas som hänsyftande på en fiktiv person. I samband med de figurativa inslagen i märket i form av en papegoja kunde MR. CORN också uppfattas som åsyftande dessa, och släktnamnets sekundärbetydelse förstärktes ytterligare.

Sökanden har också själv möjlighet att visa att ordet i omsättningskretsen uppfattas som ett kännetecken och inte som ett släktnamn. I Regeringsrättens avgörande om varumärket SAVIO²², hade överklagande gjorts av Savio & cspa. Bolaget åberopade att ordet SAVIO förekom i italienska språket med betydelsen vis, klok. PRV hade avslagit ansökan och anförde att ordet SAVIO utgjorde ett här i riket förekommande släktnamn. Den åberopade dubbelbetydelsen var inte så välkänd i Sverige att den kunde undandröja släktnamnshindret. PBR lämnade besväret utan bifall. Den omständigheten att ordet hade en särskild betydelse på italienska gjorde det inte sannolikt att det här i riket skulle komma att uppfattas som något annat än släktnamnet.

Namnet bärs både som släktnamn och som förnamn

Finns det fler personer i Sverige som bär namnet som förnamn än som släktnamn/

efternamn kan släktnamnshindret vanligtvis frånfallas. Se dock PBR-dom om TOD BARRY.²³ PRV avslog ansökan då Barry var ett i Sverige förekommande släktnamn. Trots att namnet Barry bars i betydligt större omfattning som förnamn än som efternamn i Sverige, fick namnet i sammansättningen med förnamnet Tod i första hand uppfattas som förnamn jämte släktnamn. PBR ändrade inte beslutet trots att sökanden hade hävdade att varumärket TOD BARRY syftade på bolagets chefsdesigner som bar förnamnen Tod Barry och därför inte skulle kränka någon svensk namnrätt, och dessutom att BARRY var vanligare i Sverige som förnamn än som efternamn.

I PRV:s interna handläggningsrutiner anges att då det finns fler personer i Sverige som bär namnet som förnamn än som släktnamn kan släktnamnshindret vanligtvis frånfallas. En bedömning av märket i sin helhet görs, varför märket även i ett sådant fall kan komma att vägras en registrering pga att ordet i sitt sammanhang är ägnat att uppfattas som ett släktnamn, t ex Dr Persson, Dr Claes and Dr Andersén.

Förväxlingsbedömning mot släktnamn

Enligt praxis har ett märke ansetts ägnat att uppfattas som annans släktnamn om det i Sverige fanns en eller flera bosatta, dvs folkbokförda personer, som bar ett efternamn som överensstämde med ordet i det sökta märket. När sökanden inte kunde visa behörighet till namnet, förelåg ett hinder för ansökan.²⁴

Sökanden har behörighet till ett efternamn som han/hon själv bär vid tillfället för ansökan.

Att ordet skulle vara i princip överensstämmande innebär att ett dubbelefternamn inte har ansetts utgöra hinder för registrering av ett sökt varumärke, om endast en del av dubbelefternamnet ingick i det sökta märket. Eftersom ett mellannamn inte har ansetts vara ett släktnamn i juridisk mening, har heller inte heller dessa ansetts vara namnhinder mot registrering av varumärke.

Frågan om bedömning gentemot mellannamn har blivit aktuell genom ett avgörande i PBR om varumärket GALLERI ANNELIESE VON GEIGANT²⁵ PRV hade avslagit ansökan då GEIGANT fanns som befintligt släktnamn i Sverige samt att sökanden inte ansågs ha visat behörighet till släktnamnet, trots att det var hennes mellannamn. PBR ändrade beslutet då sökanden hade styrkt att hon bar namnet Geigant som mellannamn och att detta utgjorde

hennes tidigare burna efternamn som ogift. Eftersom sökanden bar namnet som mellannamn fick hon anses ha behörighet att använda namnet även i varumärket. En hänvisning gjordes även till en äldre dom om namnet BLÜCHER.²⁶

Mer om behörighet till släktnamn

Är sökanden en juridisk person har sökanden behörighet till namnet om grundaren av företaget vid ansökningstillfället, eller en tidigare grundare, hade burit namnet. Alternativt kan en namnbehörighet knytas till om en person i företagets ledning bär eller hade burit namnet. Förutsättningen är då att denne hade inflytande över verksamheten, t ex som VD eller en styrelseordförande.

Se t ex PBR:s avgöranden DeLaval.²⁷ PRV hade avslagit en invändning mot ansökan då Gustaf De Laval var styrelseledamot och en av grundarna till AB Separator och den företagsgrupp till vilken innehavarens firma tillhörde. Det fick därmed anses visat att innehavaren hade behörighet att använda sig av namnet DELAVAL i näringsverksamhet. PBR ändrade inte beslutet utan fann att DeLaval Holding AB genom grundaren av de Lavalkoncernen, Gustaf de Laval, fick anses ha behörighet att använda namnet de Laval i sitt kännetecken.

I PRV:s interna handläggningsrutiner bedöms frågan om behörighet på så sätt att då PRV finner att det sökta märket innehåller eller består av ett i Sverige befintligt efternamn skall sökanden ges möjlighet att visa behörighet till släktnamnet. När sökanden inte kan visa behörighet till efternamnet går PRV vidare och bedömer, utgående från reglerna i VML om det befintliga efternamnet kan anses vara egenartat och om varumärkesanvändningen dessutom skulle medföra nackdel för bärare av namnet. Utgående från beskriven rättspraxis har sökanden behörighet till ett namn som han/hon själv bär. Är sökanden en juridisk person har sökanden enligt samma praxis behörighet till namnet om grundaren av företaget bär, alternativt bar namnet eller om en person i företagets ledning som har eller har haft inflytande över verksamheten, t ex en VD eller en styrelseordförande, bär eller har burit namnet.

Sökanden kan inge olika dokument för att visa behörighet, t ex årsberättelser med företagets historik eller intyg från myndigheter i andra länder. Även om visst material, t ex marknadsföringsmaterial, inte i sig räcker för att visa behörighet, kan materialet vid en sammanvägd bedömning av allt som inlämnats bidra till att behörighet

anses visad. I vissa fall kan även uppgifter om företaget som finns på Internet beaktas vid bedömning av frågan om behörighet till släktnamnet har visats.

Annans egenartade efternamn – Undantag genom medgivanden mm

Släktnamnshindret utgör enligt såväl ÄVML som VML ett s k relativt registreringshinder. De relativa hindren i 2 kap 8-10 §§ innebär att det finns någon som innehar en äldre rättighet som utgör registreringshinder. Sådana kan ofta frånfallas genom att en sökande får skriftliga medgivanden till varumärkesregistreringen från rättighetsinnehavaren.²⁸

En sökande av en varumärkesregistrering kan även försöka att styrka att deras användning av varumärket är äldre än det anförda relativa hindret, för att komma runt hindret. Däremot kan inte hindret frånfallas genom att sökanden visar att varumärket är väl inarbetat på marknaden.²⁹ Jämför dock med situationen där namnets egenskap av varukännetecken blivit det primära medan dess släktnamnskaraktär kommit att träda i bakgrunden.³⁰

I PRV:s interna handläggningsrutiner anges beträffande dessa möjligheter att då ett ord i ett sökt märke är ägnat att uppfattas som annans egenartade efternamn, och PRV inledningsvis bedömt att användningen av det sökta märket skulle vara till nackdel för innehavaren av namnet, får märket ändå registreras om sökanden visar att samtliga bärare av efternamnet i

Fotnoter

- 1) Lag angående handelsregister, firma och prokura, 1887, NJA II 1887 s. 22-25.
- 2) Lag angående handelsregister, firma och prokura, 1887, NJA II 1887 s. 22-25.
- 3) Ny varumärkeslag och ändringar i firmalagen, prop. 2009/10:225, ss. 191-198.
- 4) Pariskonventionen den 20 mars 1883 för industriellt rättsskydd.
- 5) 40/94/EEG, Rådets första direktiv 89/104/EEG av den 21 december 1988 om tillnärmningen av medlemsstaternas varumärkeslagar, samt prop. 1992/93:48 ss.71-72.
- 6) EU-domstolens dom den 16 november 2004 i mål C-245/02 Anheuser-Busch Inc. mot Budjovický Budvar, národný podnik, punkt 77-80, samt utdrag ur prop. 2009/10:225, s. 111.
- 7) Jämför SOU 1958:10 s. 261. Se även SOU 2001:26 s. 238 f.
- 8) 1 kap. 8 § 2 st. VML. Se även prop. 2009/10:225, Ny varumärkeslag och ändringar i firmalagen, ss. 109 ff.
- 9) Äldre rättsfall med detta innehåll, se NJA 1937 s. 504 (BOLINDER), NJA 1938 s. 8 (SJÖ-

Sverige gett sitt medgivande till registreringen av det sökta varumärket. I de fall namnet uppenbarligen åsyftar en känd person räcker det att den personen lämnar sitt medgivande.³¹

Sökanden har en möjlighet att visa att ordet användes som kännetecken i Sverige innan det fanns någon bärare av släktnamnet i Sverige. Sökanden har också en möjlighet att visa att ordet i omsättningskretsen uppfattas som ett kännetecken och inte som ett släktnamn.

Nu väntar vi på ny praxis

Avslutningsvis kan det bara konstateras att det är större möjligheter att registrera varumärken innehållande efternamn med den snart ett år gamla nya varumärkeslagen. En hel del av vår gamla praxis är fortfarande aktuell, men det vi med spänning ser fram emot är ny praxis kring kriterierna "egenartade" och "till nackdel". PRV:s återhållsamhet vad gäller nackdelskriteriet gör dock att det dröjer till dess någon privatperson reagerar och tar strid genom att invända som vi kan få riktigt intressanta domar.

Jur mag Jan Ottosson arbetar idag som jurist på IPQ IP Specialists AB. Fram till i vår har han arbetat som jurist inom Patent- och registreringsverket under cirka 12 år med såväl namnrätt som varumärkesrätt och mönsterrätt.

- GRENS TEKNISKA FABRIK) och NJA 1935 s. 467 (ADAMSSONS SJUKVÅRDSAFFÄR).
 10) Se Zloty Orzech, PBR mål nr 08-165, Hummel ifigur, PBR mål nr 98-512.
 11) Se prop. 2009/10:225, ss. 191 ff.
 12) 2 kap. 10 § 2. VML FABRIK) och NJA 1935 s. 467 (ADAMSSONS SJUKVÅRDSAFFÄR).
 Se Zloty Orzech, PBR mål nr 08-165, Hummel ifigur, PBR mål nr 98-512.
 Se prop. 2009/10:225, ss. 191 ff.
 13) 20 § Namnlagen (1982:670).
 14) Se Namnlagen Förarbeten 1960-63, ss. 78-79, 164-166, 207-214.
 15) Återfinns endast på PRV:s Intranät, ändrade 2011-07-01.
 16) Se prop. 2009/10:225, s. 196.
 17) Se NJA 1992 s.491 (EII).
 18) Se SOU 2001:26, Ny varumärkeslag och ändringar i firmalagen, s. 318.
 19) ZLOTY ORZECH, PBR mål nr 08-165, 2010-08-31.
 20) STONES SPORT, PBR mål nr 00-450, 2001-

- 08-31.
 21) MR. CORN (i figur), PBR mål nr 09-145, 2010-11-24.
 22) SAVIO, RÅ Ab-24/84, 1984-01-17.
 23) TOD BARRY, PBR mål nr 04-167, 2004-09-03.
 24) Se BATT, PBR mål nr 96-850, 1997-08-28, där det framgick att det fanns två personer med namnet som var folkbokförda i Sverige.
 25) GALLERI ANNELIESE VON GEIGANT, PBR mål nr 10-167, 2011-10-28.
 26) BLÜCHER, PBR mål nr 95-411, 1996-07-11.
 27) DeLaval, PBR mål nr 02-369, 2003-10-16.
 28) Se 2 kap. 11 § VML.
 29) Se MARK BRIC MULTI MASTER (i figur), PBR mål nr 07-184, 2009-09-14.
 30) Exempelvis i fallet MUNKTELL traktorer, NJA 1937:159 s. 504.
 31) Jämför Regeringsrättens avgörande avseende DIANE VON FÜRSTENBERG, RÅ 1980 2:74.